

ACC. N:R M. 14718:1-7.

Landskap: *Blekinge* ..... Upptecknare: *Eric B. Karlsson, Tring*
Härad: *Medelstads* ..... Berättare: " " " "
Socken: *Tring* ..... Berättarens yrke: *lantbr.*
Uppteckningsår: *1960* ..... Född år *1880* i *Tring*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Möbelanskaffning. s. 1-7.

N. M. 168

168 NM
1

Då jag besvara denna fråga håller jag mig till mitt föräldrahem. mina föräldrar gifte sig 1877, inköpte en gård i Bröstorps, Tvings s:n, areal 37 har. därav 9 har. odlad och resten skogsmark. Vid giftermålet hade far- 1 säng, utdragbar ljusgulbrun med mörkare lister i toppstycket intjälad en kärve med band om och därunder årtalet 1847, tillverkad av bysnickare, sängen har gått i arv och finns kvar. 6 st. stolar polerade i valnöt, stoppade dynor på sadeljord, nya, tillverkade av möbelsnickare, 1 stort s.k. slagbord, omalat av fur, 1 chiffonje polerad i valnöt, 1 kista mörkbrun målad, 1 pall mörkbrun målad, även dessa möbler tillverkade av ortens snickare. Omnämnda stoppade stolar har följt släkten och finnas ännu välbehållna.

Mor hade 1 säng grågul målad, svarta lister, 1 runt bord i 2 halvor, då halvorna åtskildes insattes mellan dem ett s.k spelbord och blev det då ett mycket stort matbord, målat ljus grågult, ej blank yta, 12 st. stolar rak nett typ, målade ljus grågula, svart träsiits. 1 byrå polerad i valnöt, 1 kista målad ljusgrågul, 1 skåp gustaviansk stil samma färg, 2 mindre fönsterbord svarvad pelare på 3 ben, polerade i valnöt, dessa möbler tillverkade av möbelsnickare i hembyn.

Ar 1878 tillverkade byns snickare 1 vaggå och 1 pall, här fanns
1 pall förut, men denne skulle vara lägre och bekvämare.

Ar 1884 fick byns snickare göra 2 st. utdragssoffor ^{fus} tjänare och barn
att sova uti, dessa soffor hade lock blev därför lämpliga att sitta
om dagarna, de målades ljust bruna, några mindre möbler såsom barn-
stol, v.c.stol för barn gjordes av byns snickare, nu upphör snickarens
möbeltillverkning för detta hemmet, år 1894 inköptes från möbelfabrik
12 st. pinnstolar, å auktioner i orten inköptes några bord, bokhylla
klädsåp m.m. Inga nytillverkade möbler tillkom intill 1907 i detta
hem, då bytte gården ägare, den gamle bonden tog vad möbler han kun-
de behöva, en del, som den nytillträdande hade gagn av övertogs av
denne, resten försåldes genom att ställa det på en auktion i närhe-
ten. Nu hade den tillträdande bonden en del ärvda möbler, hans hus-
tru en del ärvda, vad som sedan behövdes inköptes i möbelhandel i
Karlskrona på detta sätt förnyades möbelmanget med tidens stil.

Intresset för gamla möbler var i enstaka fall redan väckt och
kunde man å auktioner komma över dyrgripar ganska billigt.

Ar 1839 bytte gården ägare igen och då blev samma procedur igen.

De gamla träsängar och soffor har blivit uttrangerade på grund av svårarbetande med renhållning varför även bonden övergick till enklare sängplatser, såsom resår och nätbottnade, den dag som är har några gamla bönder kvar några av de möbler som gått i arv många led tillbakes i tiden och är tillverkade för hand. Uppköpare har ju under de senare 25 åren besökt varje hem och kommit över en hel del gamla möbler. Detta var nu ett bondehem, hos torpare och i backstugor var ordningens samma fastän det hela blev primitivare och billigare, många torpare gjorde sina möbler själv till sitt giftermål som exempelvis Sven Otto Petersson 25 år boende i Bröstorps Tvings sin, son till Torparen och båtsmannen Peter Bråberg skulle gifta sig 1898, han hade genom sparsamhet samlat så mycket pengar att han kunde inköpa virke för en 15 kronor, han bodde hos sina föräldrar med utrymme 1 rum 3,5 x 3,5, 1 kök 2x2 och en kammare 1,5 x2 m. här tillverkade han 1 utdragssoffa, ett slagbord, 1 skänk, det var att börja med i sitt nya hem.

Att yrkesfolk tillverkade sina möbler själva var ej ovanligt så sent som på 1910 talet, annars nu hade möbelhandlaren allt i möbelväg, först på 1940 talet hörde jag talas om kringresande agenter.

Efter vad jag kunnat iaktaga från yngre dagar har stadsbefolkningen haft tillfälle få mera stilrena möbler tidigare än på landsbygden boende, på auktioner jag bevistat har försålts möbler fabriks-tillverkade redan 1870 s.k. järnsängar med resårbottnar.

En känd möbelsnickare boende i Björkeryd Fridlestad s:n hade fullt arbete mrd att göra möbler åt privata beställare så sent som 1935, att det fortfarande finnas möbelsnickare här och där tillverkar möbler åt någon möbelhandlare i närmaste stad.

Jag skall nu omnämna vad som finnas i möbelväg i det hem jag här i upptecknandet började med, 1 salen- 1 stoppad sittsoffa, 2 stoppade fåtöljer, 1 pelarbord med glasskiva på, 1 stoppad både sitt och bäddsoffa 12 stoppade stolar i samma färg, allt nyink öpt i möbelaffär, 1 snedklaffbyrå ärvd, 2 fönsterbord ärvda.

Vardagsrum- 1 matbord, 1 buffe , 1 glasskåp, 1 mindre bord, 6 stolar stoppade, 3 fåtöljer nyinköpt de senare 5 åren.

Matrummet- 1 matbord ärvt, 1 chäslong inköpt, 6 st. stolar järnkonstruktio / rör är det / 1 kylskåp + övriga fasta skåp.

Kontoret- 1 skrivbord, arvesak, 1 shäslong arv, skrivstol nyinköpt.

Hall / förstuga / 1 bord arv. Övre våningen-

Sängkammare- 2 sängar med resårbottnar nytt, 1 nattduksbord arv.

Gästrum- 1 divan användes som bädd arv, 1 mindre skrivbord arv.

1 stoppad med resärer roocco soffa arv, 5 stolar stoppade, nya.

Hall- bord och 4 stolar nytt. Förvaringsrum- 1 gammal utdrags-

säng arv, 5 st. stolar gamla arv, 1 barnsäng arv, 1 bord arv.

Torparens och backstugors möbelinnehav har jag här tidigare berört, men vill jag tala om i detalj hur en torparens möbler såg ut 1890, dagligrum: 3 st. utdrags träsoffor, gjorda av snickare, eller själv-tillverkade, 1 slagbord trävitt, 1 talva / bord / 1 skiva med 4 inn-borrade ben trävit, utgjorde det dagliga matbordet, 1 skänk målad i chakaranda, skulle troligen föreställa någon ådring, mörkröd och mörkbrun, 4 st. svarvade treben-pallar, 2 av dessa var gjorda med ryggstöd, gjorda av svarvare, 4 st. enkla ^{!!!} hegjorda stolar omålade, hengjorda. Skänken, slagbordet, de svarvade pallarna och de andra stolarna var arvegods och kunde då vara 100 år gamla, å några var årtal inskuret i träet.

Herremans hem på landet i Tvings by, kan jag endast delvis beröra

Då godsegaren levde gästade jag hemmet många ggr. och vi talade om gammalt och nytt, jag fick se många gamla väl bevarade möbler vilka samtliga gått i arv från två olika håll, både hans och hustruns släkt, något nytt var här ^{ej} anskaffat ~~sedan~~ i möbelväg sedan 1880 utom en sängkammarmöbel, köpt i möbelaffär, godsägaren bildade eget hem 1876. Vid den auktion som hölls efter bådass död blev, vad sterbhuset, då tyckte det mindre värdefulla, försålt, det mera värdefulla delades ~~emellan~~ emellan sterbhusdeägarna.

Så till sist vill jag omnämna de möbler jag själv har kvar i mitt lilla hem i Tvings by.

1 matbord 1 buffe 6 stolar 1 serveringsbord, inköpt i möbelaffär 1907. 1 divansoffa inköpt i möbelaffär 1912. 1 sängstol tillverkad av bysnickare 1783. inköpt å auktion 1914. 6 st. stolar ärvda tillverkade av bysnickare 1864. 1 golvvur inköpt år 1915 å auktion / s.k. dalaur/ 1 större bokskåp egen tillverkning 1918 polerat i valnöt. 1 skrivbord, egen tillverkning 1915, 1 spelbord egen tillverkning 1912. 1 nattduksbord beställt av bysnickare 1920. 2 fåtöljer köpta å auktion 1944, /inköpta i möbe.affär 10 år tidigare./

1 bokhylla polerad i valnöt, egen tillv. 1 golvar ^{lampa} polerat i valnöt
egen tillv. 1940. 6 st. pinnstolar köpta i möbelaffär 1907. 1 slag-
bord köpt å auktion tillverkat av bysnickare på 1830 talet. 3 st.
svarvade treben pallar köpta å auktion, tillverkade av svarvare år
1810, målade i chakaranda. 3 runda fönsterbord polerade i valnöt
ärvda, svarvade enligt uppgift 1860. 2 enmanssängar köpta i möbel-
affär 1907 polerade i valnöt, tredelade krullhårsmdrasser. 1 chiffon-
je polerad i valnöt, ärvd på hustruns sida, tillverkningsår 1864
1 byrå, ärvd på hustruns sida polerad i valnöt tillverkad av by-
snickare 1835. 1 lavoar inköpt i möbelhandel 1907. 1 dito gjord av
bysnickare 1879. 1 bokhylla stöpplad och femissad i brun färg egen
tillv. 1941. 1 utdragbar pinnsoffa vitmålad gjord av bysnickare 1884
ärvd. 1 utdragssäng med årtal 1847, ärvd.

Så finnas ett otal mindre saker som är och blir värdefulla för
de som älskar det våra fäder älskat och gagnat ett helt liv.